گزارش تمرین

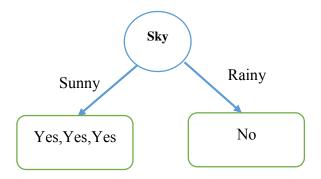
سوال اول

a

درخت تصمیمی که از آموزش ۴ مثال آموزشی EnoySport با الگوریتم hunt بدست می آید را بدست آورید. انتخاب معیار عدم خلوص بر عهده خودتان است.

Example	Sky	AirTemp	Humidity	Wind	Water	Forecast	EnjoySport?
1	Sunny	Warm	Normal	Strong	Warm	Same	Yes
2	Sunny	Warm	High	Strong	Warm	Same	Yes
3	Rainy	Cold	High	Strong	Warm	Change	No
4	Sunny	Warm	High	Strong	Cool	Change	Yes

برای درخت تصمیم ابتدا متغیرها را در ریشه قرار میدهیم و بر اساس مقادیری که دارند، برچسب ها را تقسیم بندی میکنیم

حال با توجه به اینکه، هر برگ دارای برچسب های یکسان است، دیگر نیازی به بررسی سایر ویژگی ها و بررسی مقدرا آنتروپی برای محاسبه بهترین ویژگی برای ریشه نداریم.

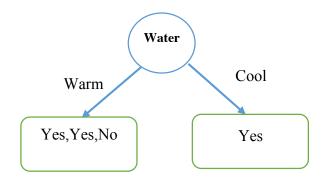
$$E_i = \frac{S_i}{S_T} \sum -P_i \log(P_i)$$

مقدار آنتروپی برای متغیر Sky که صفر است و به معنی جداسازی کامل داده ها بر اساس متغیر مروبطه است.

$$E = \frac{3}{4} \left[-\left(\frac{3}{3}\log(\frac{3}{3}) + \frac{0}{3}\log(\frac{0}{3})\right) \right] + \frac{1}{4} \left[-\left(\frac{1}{1}\log(\frac{1}{1}) + \frac{0}{1}\log(\frac{0}{1})\right) \right] = 0$$

این موضوع برای متغیر AirTemp نیز صادق است و میتوان با آن ویژگی نیز تمام داده ها را دسته بندی کرد بدون اینکه نیاز به متغیر دیگری باشد.

اما با سایر متغیرها، نمیتوان به تنهایی دسته بندی را انجام داد.

مقدار آنتروپی برای متغیر Water.

$$E = \frac{3}{4} \left[-\left(\frac{2}{3}\log(\frac{2}{3}) + \frac{1}{3}\log(\frac{1}{3})\right) \right] + \frac{1}{4} \left[-\left(\frac{1}{1}\log(\frac{1}{1}) + \frac{0}{1}\log(\frac{0}{1})\right) \right]$$
$$= \frac{3}{4} \left[-\left(\frac{2}{3}\log(\frac{2}{3}) + \frac{1}{3}\log(\frac{1}{3})\right) \right] = 0.4774$$

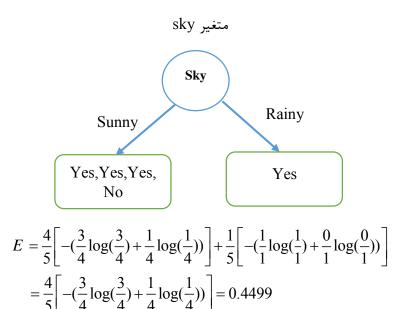
میبینیم که این متغیر نمیتواند آنتروپی را حداقل کند و برای دسته بندی کامل نیاز به سایر ویژگی ها دارد.

b

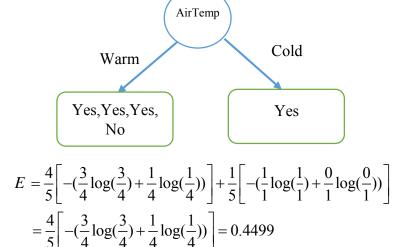
مثال آموزش زیر را به مجموعه اضافه کنید و درخت تصمیم حاصل با hunt را بدست آورید.

Sky	AirTemp	Humidity	Wind	Water	Forecast	EnjoySport?
Sunny	Warm	Normal	Weak	Warm	Same	No

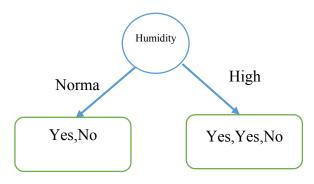
برای این قسمت تمامی متغیرها را بررسی میکنیم

متغير AirTemp

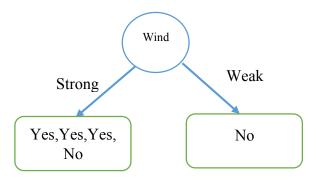

متغير Humidity

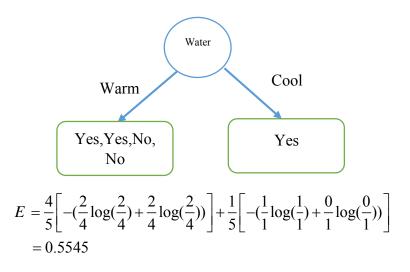
$$E = \frac{2}{5} \left[-\left(\frac{1}{2}\log(\frac{1}{2}) + \frac{1}{2}\log(\frac{1}{2})\right) \right] + \frac{3}{5} \left[-\left(\frac{2}{3}\log(\frac{2}{3}) + \frac{1}{3}\log(\frac{1}{3})\right) \right]$$

= 0.2773 + 0.3819 = 0.6592

متغير Wind

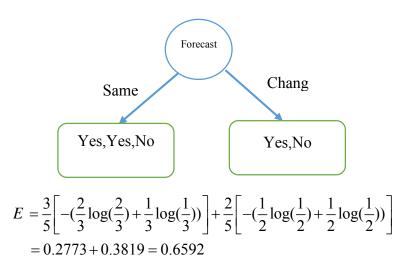

$$E = \frac{4}{5} \left[-\left(\frac{3}{4}\log(\frac{3}{4}) + \frac{1}{4}\log(\frac{1}{4})\right) \right] + \frac{1}{5} \left[-\left(\frac{0}{1}\log(\frac{0}{1}) + \frac{1}{1}\log(\frac{1}{1})\right) \right]$$

= 0.4499

متغير Water

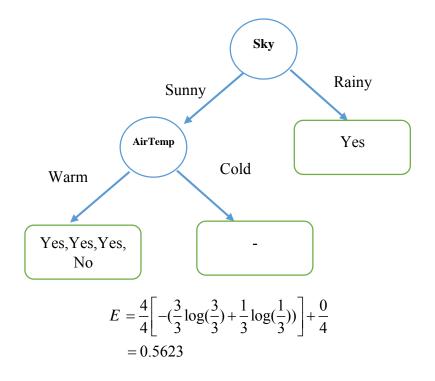
متغير Forecast

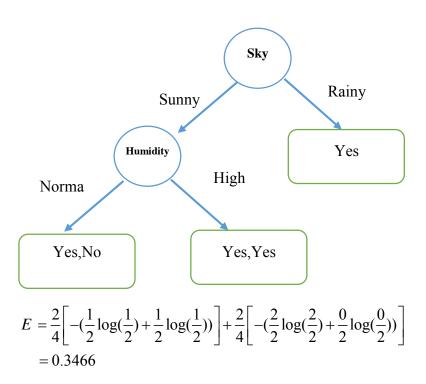
حال کمترین مقدار آنتروپی را انتخاب میکنیم که مربوط به ویژگی های Wind و Sky و AirTemp هستند. میتوان به صورت تصادفی یکی را انتخاب کرد. ما Sky را انتخاب میکنیم.

حال به سراغ زیرشاخه های متغیر Sky میرویم تا ببینیم کدام ویژگی باید به عنوان نودهای سطح دوم قرار بگیرند تنها نیاز است که شاخه سمت چپ را پیدا کنیم. شاخه سمت راست یک کلاسه است و دیگر نیازی به ویژگی دیگر ندارد.

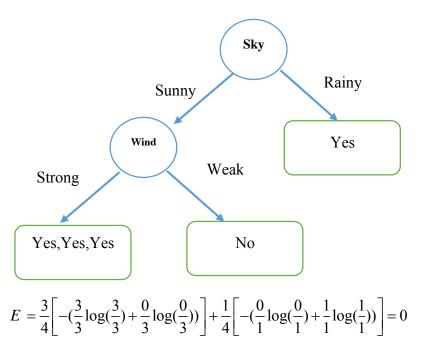
متغير AirTemp

متغير Humidity

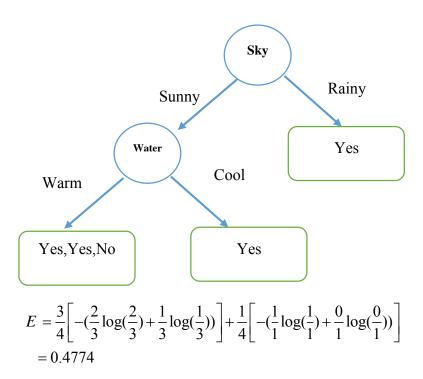

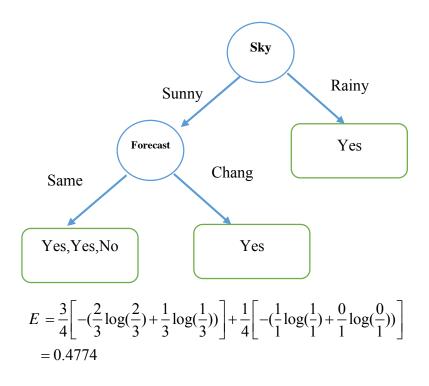
متغير Wind

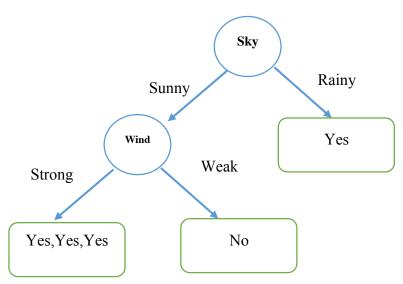
بدون محاسبات اضافه تر میتوان گفت که ویژگی Wind میتوان در ریشه سمت چپ قرار بگیرد و کار ساخت درخت تمام شده است چون تمام برگها یک کلاس را نشان میدهند.

متغير Water

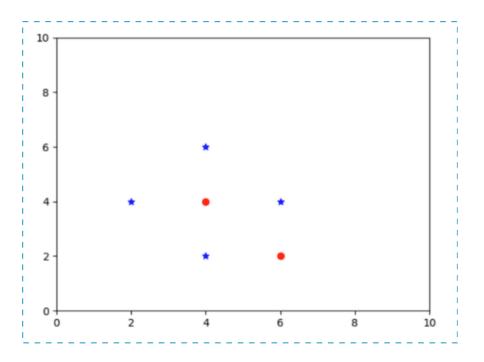

پس درخت نهایی به صورت زیر خواهد بود

سوال دوم

با در نظر گرفتن داده های نمایش داده شده در نمودار زیر به هر یک از سوالهای زیر پاسخ دهید. توجه کنید که داده های مشخص شده با رنگ یکسان در یک کلاس قرار دارند.

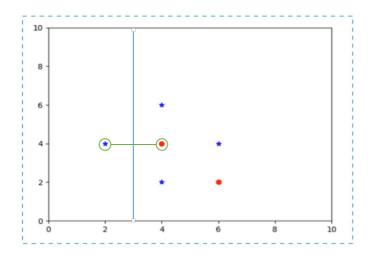
8

با اسفتاده از روش 1NN و با در نظر گرفتن متریک اقلیدسی، مرزهای تصمیم گیری را برای این مجموعه داده رسم کنید.

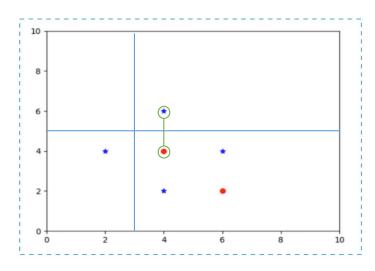
مطنقه ورنویی R_k برای هر نقطه P_k به این صورت تعریف میشود که مجموعه نقاط داخل X که فاصله انها با P_k بزرگتر از فاصله آنها تا نقطه P_j نباشد که اندیس P_k به معنی تمامی نقاط به جز P_k میباشد. یا به بیانی دیگر، هر نقطه P_k داخل مجموعه P_k ، باید فاصله اش با نقطه P_k نباشد که اندیس P_k به معنی تمامی نقاط دیگر به جز P_k باشد. به این ترتیب میتوان گفت که یک مرز تصمیم گیری بین هر دو نقطه بوجود می آید که نقاط صفحه را بین خود و سایر نقاط تقسیم میکنند.

$$R_k = \{x \in X \mid d(x,P_k) \leq d(x,P_j) ext{ for all } j
eq k \}$$

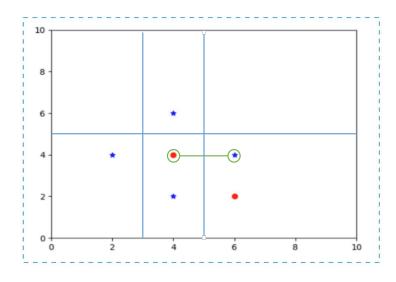
ابتدا نقطه قرمز مرکزی را در نظر میگیریم و مرز تصمیم گیری بین این نقطه تا نقاط دیگر را محاسبه میکنیم. مرز تصمیم گیری، خطی گذرنده از میان فاصله بین دو نقطه است.

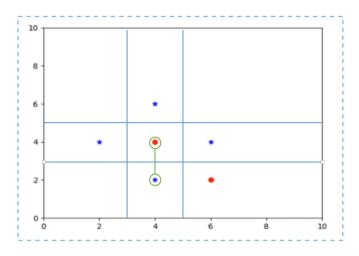
نقطه مرکزی با نقطه ای دیگر. حال دو خط در صفحه داریم که صفحه را به چهار قسمت تقسیم میکند.

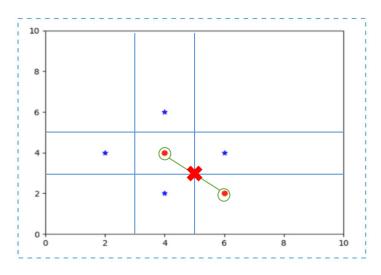
خطی دیگر در صفحه میکشیم

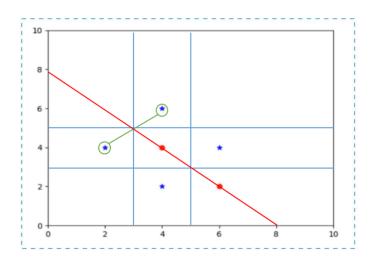
خط دیگری ترسیم میکنیم که جداکننده بین نقطه مرکزی و نقطه آبی رنگ پایین صفحه است

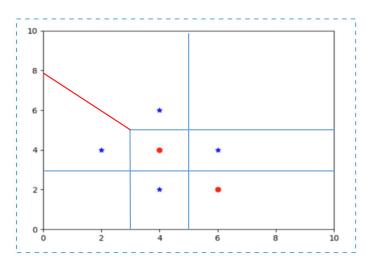
اما باید توجه داشت که دیگر نمیتوان بین نقطه قرمز مرکزی و نقطه قرمز کناری مرز تصمیم گیری گذاشت زیرا نقاط اطراف این دو به نقاط آبی رنگ نزدیک تر هستند و در نتیجه نمیتوان ناحیه ورنویی برای این دو نقطه متصور شد.

حال به بررسی نقاط آبی رنگ با یکدیگر میپردازیم. بین دو نقطه آبی در شکل زیر، یک خط جداکننده میتوان کشید. توجه شود که نقاط در ناحیه افقی بین ۱۳۰ و ناحیه عمودی ۵ تا ۱۰ ، تا قبل از این متعلق به دسته خاصی نبودند و باید این نقاط قابل برچسب گذاری به یک نقطه باشند.

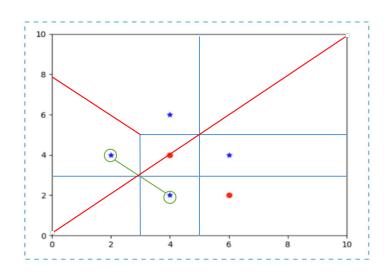

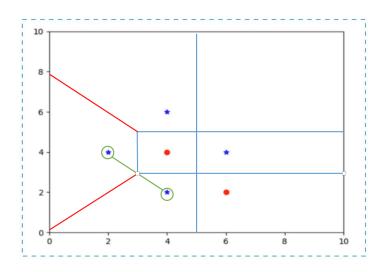
بعد از ترسیم خط قرمز رنگ، به دلیل تداخل خطوط ، باید ادامه خطوط را پاک کنیم. چون ناحیه سمت چپ بالا، هیچ نقطه ای را نمایندگی نمیکرد، در نتیجه باید آن ناحیه را تقسیم بندی کنیم. در شکل زیر میبینم که ناحیه خالی، تقسیم شده است.

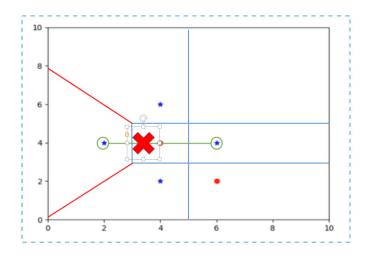
همین کار را با ناحیه های چپ پایین و راست بالا ، انجام میدهیم.

ناحیه چپ پایین

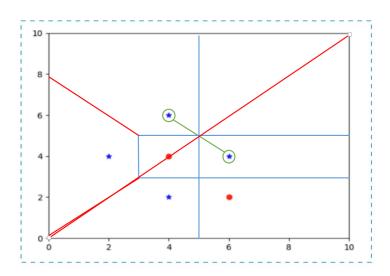

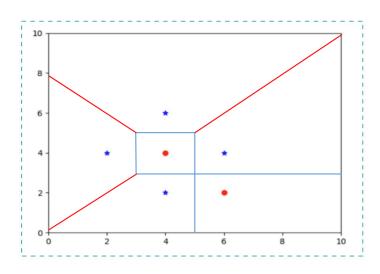
توجه شود که دو نقطه آبی در شکل زیر، را مرز تصمیم گیری برایشان نمیگذاریم چون این دو نقطه فاصله زیادی با یکدیگر دارند و میبینیم که نقطه قرمز بین این دو میباشد و در نتیجه با فرض ناحیه ورنونی که در ابتدای سوال ذکر کردیم تناقض دارد. پس ناحیه ای متصور نمیشویم

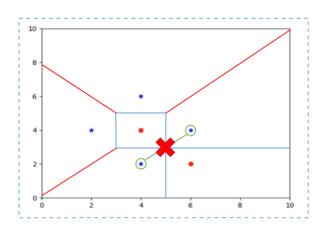
ناحيه راست بالا

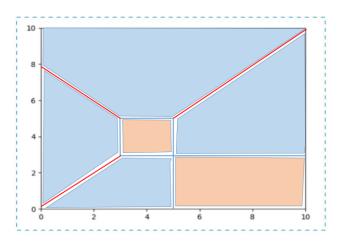
بعد از تقسیم بندی نهایی.

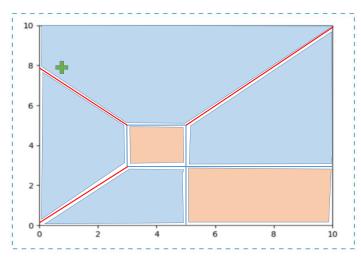
توجه شود که بین این دو نقطه آبی، مرز تصمیم نمیگذریم چون اولا ناحیه خالی وجود ندارد و دوم اینکه بین این دو نقطه، نقطه قرمز پایین را داریم که قبلا نقاط را در مرز خود دسته بندی کرده است. پس نقاط اطراف این دو نقطه آبی، در ناحیه هایی که قبلا کشیده ایم دسته بندی میشوند.

و در پایان نواحی مربوط به دو کلاس با رنگ های آبی و نارنجی ترسیم شده اند

با در نظر گرفتن متریک اقلیدسی و با استفاده از روش 1NN ، نقطه (1,8) را به کدام کلاس نسبت خواهید داد؟ با توجه به منطقه مربوط به کلاس نقاط ستاره آبی رنگ، این نقطه در کلاس نقاط آبی یا محدوده آبی قرار میگیرد.

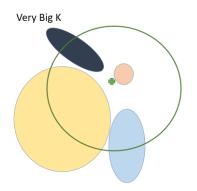
توضیح دهید در صورتی که از الگوریتم KNN با مقادیر K خیلی بزرگ اسفتاده شود چه اتفاقی رخ خواهد داد؟

مقدار K بزرگ به معنی انتخاب تعداد بسیار زیادی از همسایگان یک نقطه میباشد. توزیع داده ها معمولا به این صورت است که داده های یک کلاس در کنار یکدیگر قرار دارند. پس اگر مقدار K بسیار بزرگ انتخاب شود این احتمال وجود دارد که داده های کلاسهای دیگر نیز در روند تصمیم گیری انتخاب شوند.

Small K > Predict Class 2

Big K > Predict Class 1

و اگر مقدار K بسیار بزرگ انتخاب شود، میتوان گفت که برچسب همیشه برابر با کلاسی است که بیشترین پراکندگی را دارد.

d

آیا از الگوریتم KNN میتوان برای رگرسیون استفاده کرد؟ توضیح دهید.

بله. میتوان از KNN برای رگرسیون اسفتاده کرد. به این صورت که هنگامی که یک داده تست را به الگوریتم میدهیم، فاصله اقلیدسی این نمونه تست را با تمامی داده های آموزشی محاسبه میکنیم. سپس K نقطه آموزشی که کمترن فاصله با نقطه تست دارند را پیدا میکنیم. مقدار خروجی نقاط آموزشی انتخاب شده

$$Y_{test} = \frac{1}{K} \sum_{i=1}^{K} Y_{train_i}$$

سوال سوم

در یک مسئله دسته بندی دو کلاسه که با وجود فقط یک ویژگی تعریف شده است، اطلاعات زیر برای هر کلاس داده شده است.

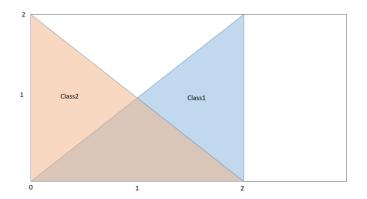
$$p(x \mid w_1) = \begin{cases} 2x & 0 \le x \le 1\\ 0 & otherwise \end{cases}$$

$$p(x \mid w_2) = \begin{cases} 2 - 2x & 0 \le x \le 1 \\ 0 & otherwise \end{cases}$$

با فرض آنکه احتمالهای اولیه دو کلاس با هم برابر باشند یا $p(w_1) = p(w_2)$ ، به هر یک از سوالات زیر پاسخ دهید:

a

تابع توزیع را برای هر کلاس رسم کنید.

b

نحوه جداسازی این دو کلاس را با استفااده از قانون بیز بطور خلاصه توضیح دهید.

احتمال خطا را چنین میتوان گفت که

$$p(error \mid x) = \begin{cases} p(w_1 \mid x) & \text{if we decide } w_2 \\ p(w_2 \mid x) & \text{if we decide } w_1 \end{cases}$$

پس با توجه به قاعده بیز خواهیم داشت

$$p(error \mid x) = \int_{-\infty}^{\infty} p(error \mid x) p(x) dx$$

و طبق رابطه بالا، تصمیم گیری به صورت زیر است.

ما نمونه را به عنوان کلاس اول در نظر میگیریم اگر $p(w_1|x) > p(w_2|x)$ باشد. یعنی احتمال وجود آن نمونه در کلاس با توجه به توزیع احتمالاتی آن بشتر باشد. حال از قاعده بیز استفاده میکنیم. نمونه در کلاس اول قرار میگیرد اگر $p(w_1)p(x|w_1) > p(w_2)p(x|w_2)$.

پس برای هر دو کلاس میتوان چنین گفت که

$$\frac{P(x \mid w_1)}{P(x \mid w_2)} \ge^{w_1} \frac{P2}{P1}$$

و اگر خطای دسته بندی را با $\varepsilon(x)$ نشان دهیم، به ازای خطای دو کلاس خواهیم داشت و باید خطای دسته بندی حداقل شود.

$$\varepsilon(x) = P_1 \varepsilon_1(x) + P_2 \varepsilon_2(x)$$

بخش امتيازي

مرز جداکننده این دو کلاس را بدست آورید و آنرا در شکل نمایش دهید

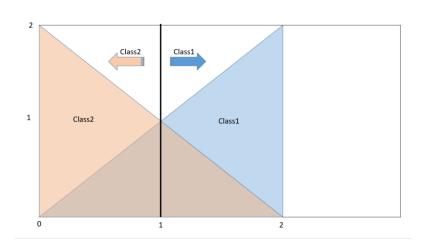
برای پیدا کردن حد بیز، می توان از خطای کلاس بندی بیز استفاده کرد.

$$\varepsilon(x) = P_1 \varepsilon_1(x) + P_2 \varepsilon_2(x) = P_1 \int_0^1 p_1(x) dx + P_2 \int_0^1 p_2(x) dx$$

$$= 0.5 \int_0^1 2x dx + 0.5 \int_0^1 (2 - 2x) dx = \frac{1}{2} \left[(x^2)_0^1 + (2x - x^2)_0^1 \right]$$

$$= \frac{1}{2} \left[1 + (2 - 1) \right] = \frac{1}{2} [2] = 1$$

با توجه به رابطه بالا، نقطه جداکننده در ۱ قرار دارد.

سوال جهارم

ویژگی افراد را در جدو زیر در خصوص تایید یا رد اعطای وام در یک بانک خصوصی در نظر بگیرید.

Features	Values	
Income	Low, Medium, High	
Education	HS, BS, MS, PhD	
Dept	Low, Medium, High	
Decision	Yes, No	

جدول زیر، مجموعه داده های اموزشی به منظور یادگیری این مسئله را نمایش میدهد.

Example	Income	Education	Dept	Decision
1	High	нѕ	Low	Yes
2	Low	нѕ	Medium	Yes
3	Low	BS	High	Yes
4	Low	MS	Low	No
5	Medium	MS	High	Yes
6	Medium	MS	Low	No
7	High	MS	Medium	No
8	High	PhD	High	No

a

با فرض استقلال ویژگی های مذکور، با استفاده از الگوریتم دسته بندی بیز ساده یا naïve bayes classifier ، چه برچسبی برای داده زیر پیش بینی میکنید؟

< (Income = Low, Education = MS, Debt = High),?>

احتمال اینکه یک داده در یک کلاس قرار بگیرد به صورت زیر است

$$P(Class_1 | X) = \frac{P(X | Class_1)P(Class_1)}{P(X)}$$
$$P(Class_2 | X) = \frac{P(X | Class_2)P(Class_2)}{P(X)}$$

پس احتمال هر کدام که بیشتر باشد، در آن کلاس قرار میگیرد. پس نیاز به محاسبه P(X) نیست چون میتوان از هر دو رابطه بالا حذف کرد. زیرا به دنبال حداکثر هستیم. پس داریم

$$Max(P(X \mid Class_1)P(Class_1), P(X \mid Class_2)P(Class_2))$$

با توجه به جدول احتمالات در بخش c و باتوجه به قاعده بیز ساده که استقلال ابعاد را فرض میکند داریم:

ابتدا محاسبه برای کلاس Yes

$$P(Yes | Income = Low, Education = MS, Debt = High)$$

= $P(Yes)P(Income = Low | Yes)P(Education = MS | Yes)P(Debt = High | Yes)$
= $\frac{1}{2} * \frac{2}{3} * \frac{1}{4} * \frac{2}{3} = \frac{4}{48}$

سپس محاسبه برای کلاس No

$$P(No | Income = Low, Education = MS, Debt = High)$$

= $P(No)P(Income = Low | No)P(Education = MS | No)P(Debt = High | No)$
= $\frac{1}{2} * \frac{1}{3} * \frac{3}{4} * \frac{1}{3} = \frac{3}{48}$

با توجه به مقادیر احتمال بدست آمده، داده خواسته شده در کلاس Yes قرار میگیرد.

b

نمایش گرافی مدل مورد استفاده را ارائه دهید

در روش بیز ساده، ویژگی ها از هم مستقل هستند و میتوان گفت که تمامی ویژگی ها تنها با خروجی در ارتباط هستند.

C

جدول احتمالاتی گره های گراف را رسم کنید

جدول احتمال اولیه برای Decision

	Yes	No
Decision	1/2	1/2

جدول احتمال برای ویژگی Incomde

	Yes	No
Low	2/3	1/3
Medium	1/2	1/2
High	1/3	2/3

جدول احتمال برای ویژگی Education

	Yes	No
HS	1	0
BS	1	0
MS	1/4	3/4
PhD	0	1

جدول احتمال برای ویژگی Dept

	Yes	No
Low	1/3	2/3
Medium	1/2	1/2
High	2/3	1/3

سوال ينجم

یک مسئله کلاس بندی دو کلاسه (تست آزمون فرضیه باینری) را در نظر بگیرید. اگر $x_1, x_2, ..., x_n$ ویژگی های اندازه گیری شده باشند که بر اساس آنها بین دو کلاس $\cdot$ و ۱ تصمیم گیری میشود و داشته باشیم:

for all
$$i \in \{1, 2, ..., n\}; x_i \mid H_0 \sim N(0, \delta)$$

for all $i \in \{1, 2, ..., n\}; x_i \mid H_1 \sim N(m, \delta)$

a

تست نسبت درست نمایی را نوشته و تا حد ممکن ساده کنید.

با توجه به اینکه n مشاهده داریم و میتوانیم این مشاهدات را مستقل فرض کنیم پس خواهیم داشت

$$H_0: x_1, ..., x_n \stackrel{iid}{\sim} N(0, \delta)$$

$$H_1: x_1, ..., x_n \stackrel{iid}{\sim} N(m, \delta), m \neq 0$$

حال تست نسبت درسنمایی را به صورت زیر مینویسیم

$$\log \left(\frac{\prod_{i=1}^{n} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-(x_i - m)^2/2}}{\prod_{i=1}^{n} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-(x_i)^2/2}} \right)$$

حال رابطه را ساده میکنیم

$$\log \left(\frac{\prod_{i=1}^{n} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-(x_i - m)^2/2}}{\prod_{i=1}^{n} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-(x_i)^2/2}} \right) = \sum_{i=1}^{n} -\frac{(x_i - m)^2}{2} + \frac{x_i^2}{2} = m \sum_{i=1}^{n} x_i - \frac{nm^2}{2}$$

$$m\sum_{i=1}^{n} x_{i} \underset{<_{H_{0}}}{>^{H_{1}}} \gamma_{1} \rightarrow \sum_{i=1}^{n} x_{i} \underset{<_{H_{0}}}{>^{H_{1}}} \frac{\gamma_{1}}{m} = \gamma_{2}$$

مقدار γ_2 ، یک حد آستانه برای تست فرضیه دو توزیع ذکر شده است

D

فرمول کلی P_{FA} و P_D را بنویسید.

احتمال به صورت زیر نوشته میشود. مقدار γ_2 حدا آستانه تصمیم گیری است.

$$P_{FA} = P(H_0 > \gamma \mid \mu = 0) = \int_{\gamma_2}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-(\frac{x^2}{2})} dx$$

احتمال P_{M} را برای خلاف فرضیه P_{FA} در نظر میگیریم.

$$P_{M} = (H_{0} > \gamma \mid \mu = m) = \int_{-\infty}^{\gamma_{2}} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-m)^{2}}{2}} dx$$

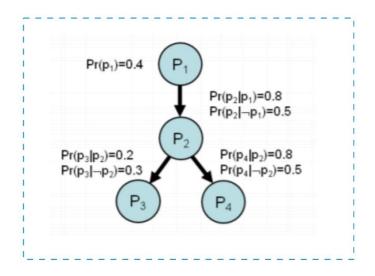
و در نهایت احتمال تشخیص را به صورت زیر بدست می آوریم.

$$P_D = 1 - P_M = 1 - \int_{-\infty}^{\gamma_2} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-m)^2}{2}} dx = \int_{\gamma_2}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-m)^2}{2}} dx$$

سوال ششم

با استفاده از قوانین احتمال که تا کنون آموخته اید، با توجه به مدل گرافی زیر مقادیر خواسته شده را به دست آورید.

دقت کنید که متغیرهای تصادفی p1 تا p4 از نوع دو تایی با مقادیر true و true هستند و عملگر − به معنی not منطقی است.

a

 $Pr(\neg p_3)$

$$Pr(\neg p_3) = Pr(\neg p_3 | p_2) Pr(p_2) + Pr(\neg p_3 | \neg p_2) Pr(\neg p_2)$$

$$= (1 - Pr(p_3 | p_2)) Pr(p_2) + (1 - Pr(p_3 | \neg p_2)) Pr(\neg p_2)$$

$$= 0.8 Pr(p_2) + 0.7 Pr(\neg p_2)$$

مقادیر $\Pr(p_2)$ و $\Pr(\neg p_2)$ به طور جداگانه حساب میکنیم

$$Pr(\neg p_2) = Pr(\neg p_2 \mid p_1) Pr(p_1) + Pr(\neg p_2 \mid \neg p_1) Pr(\neg p_1)$$

$$= (1 - Pr(p_2 \mid p_1)) Pr(p_1) + (1 - Pr(p_2 \mid \neg p_1)) Pr(\neg p_1)$$

$$= 0.2 * 0.4 + 0.5 * 0.6 = 0.08 + 0.3 = 0.38$$

$$Pr(p_2) = Pr(p_2 \mid p_1) Pr(p_1) + Pr(p_2 \mid \neg p_1) Pr(\neg p_1)$$

$$Pr(p_2) = Pr(p_2 | p_1) Pr(p_1) + Pr(p_2 | \neg p_1) Pr(\neg p_1)$$

= 0.8 * 0.4 + 0.5 * 0.6 = 0.32 + 0.3 = 0.62

حال ادامه رابطه قبلي

$$Pr(\neg p_3) = 0.8 Pr(p_2) + 0.7 Pr(\neg p_2)$$
$$= 0.8 * 0.62 + 0.7 * 0.38 = 0.762$$

h

 $\Pr(p_2 | \neg p_3)$

با توجه به گراف میبینیم که متغیر p2 هیچ وابستگی به مقادیر p3 ندارد. پس رابطه بالا را به صورت زیر بازنویسی میکنیم. مقدار احتمال p2 را نیز در سوال قبلی بدست آورده بودیم.

$$Pr(p_2 | \neg p_3) = Pr(p_2) = 0.62$$